

Kichwa: Wanawake katika Kilimo cha Kiafrika:
Nguzo Zisizoonekana za Usalama wa Chakula na
Uendelevu wa Kitamaduni – Utafiti wa
Kimaonyesho kutoka Kenya

Jina: SHARON MWAKA

Kozi: BBIT

Numbari ya usajili: C027-01-1034/2022

Tarehe ya kuwasilisha: 29/1/1022

Wanawake ni mhimili mkuu wa kilimo barani Afrika, wakichangia takribani asilimia 60–80 ya uzalishaji wa chakula, lakini mchango wao bado hauonekani ipasavyo katika takwimu za kilimo, sera, na mifumo ya umiliki wa ardhi. Utafiti huu wa kimaonyesho (visual ethnography) unachunguza majukumu mengi ya wakulima wanawake nchini Kenya kwa kuandika michango yao katika upandaji, uvunaji, usindikaji, na uuzaji wa chakula, sambamba na majukumu ya kaya na uhamishaji wa maarifa kati ya vizazi.

Licha ya nafasi yao muhimu katika kuhakikisha usalama wa chakula na kuhifadhi mbinu za kilimo cha asili, wanawake hukumbana na changamoto za kimfumo, zikiwemo upungufu wa umiliki wa ardhi (chini ya asilimia 20), ukosefu wa mikopo, huduma za ugani wa kilimo, na nafasi katika maamuzi muhimu. Kupitia uandishi wa video wa ushirikiano na mahojiano yenye muundo wa nusu rasmi na wakulima wadogo wanawake, wafanyabiashara wa masoko, na wanachama wa vyama vya ushirika wa kilimo, utafiti huu unaangazia vipengele vya kijinsia katika kazi ya kilimo, umaskini wa muda, na athari za mabadiliko ya tabianchi.

Utafiti huu unatumia mbinu za ethnografia ya kifeministi ili kuweka mbele sauti, uwezo, na mifumo ya maarifa ya kiikolojia ya asili ya wanawake, ambayo huhifadhi utofauti wa mazao na kuimarisha kilimo kinachostahimili mabadiliko ya hali ya hewa. Matokeo yanaonyesha kuwa kazi ya kilimo ya wanawake imeunganishwa kwa karibu na utambulisho wa kitamaduni, mshikamano wa kijamii, na maisha endelevu, lakini bado haithaminiwi ipasavyo kutokana na mifumo ya umiliki wa ardhi inayotawaliwa na mfumo dume na sera zinazowapendelea wakulima wanaume.

Utafiti huu unabainisha kuwa mbinu za kubadilisha mienendo ya kijinsia katika maendeleo ya kilimo ikiwemo haki salama za umiliki wa ardhi, ufikiaji sawa wa rasilimali, utambuzi wa kazi za huduma zisizolipwa, na ushiriki wa maana katika utungaji wa sera ni muhimu katika kufikia usalama wa chakula, ustahimilivu wa tabianchi, na maendeleo endelevu barani Afrika. Kwa kuweka katikati uzoefu na utaalamu wa wanawake kupitia simulizi za kuona, mradi huu unapinga mijadala ya maendeleo inayopuuza mchango wa wanawake, huku ukionyesha namna sera na mikakati inayozingatia jinsia inaweza kuwawezesha wanawake, kuongeza uzalishaji, kulinda urithi wa kitamaduni, na kuimarisha ustahimilivu wa jamii kwa vizazi vya sasa na vijavyo.

Maneno Muhimu: Wakulima wanawake, usalama wa chakula, jinsia na kilimo, maarifa ya asili, haki za ardhi, Kenya, ethnografia ya kuona, maendeleo endelevu, ustahimilivu wa tabianchi, kilimo cha Kiafrika